

Sinteza recomandărilor
părților interesate la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„pentru aprobarea Regulamentului cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate”
(în continuare - proiectul HCE)

Nr. d/o	Prevederi din proiectul HCE ¹	Autorul recomandării	Recomandare	Comentarii
1	2	3	4	5
1.	În temeiul art.5 alin.(1) lit. d), art.11 alin.(1), art.27 lit. c), art.44 lit. a) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, art. 60 și 70 din Legea nr.202 din 10 octombrie 2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	În conformitate cu normele de tehnică legislativă, clauza de emitere a proiectului hotărârii se va completa după izvorul publicării Legii privind activitatea băncilor nr. 202 din 6 octombrie 2017 cu cuvintele „cu modificările și completările ulterioare”, deoarece, după momentul publicării, Legea dată a fost modificată și completată.	<u>Se acceptă</u>
2.	2. Regulamentul indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre intră în vigoare la data de XX.XX.2018.	BC „Moldindconbank” SA	În hotărârile de aprobare a regulamentelor e necesar a stabili un termen rezonabil, de cel puțin 3 luni, în care băncile vor asigura conformarea cu cerințele acestuia a activității lor, inclusiv a politicilor și regulamentelor interne.	<u>Se acceptă de principiu</u> Regulamentul va intra în vigoare la 30 iulie 2018.
3.	Anexă la Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.____ din ____ 20__	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	În parafă cuvintele „Anexă la” se vor substitui cu cuvintele „Aprobat prin”, pentru a respecta terminologia utilizată în actele normative prin care se aprobă regulamente, instrucțiuni etc.	<u>Se acceptă</u>

¹Varianta proiectului HCE transmisă spre avizare prin scrisoarea nr.19-0107/4/342 din 02.02.2018

4.	Prezentul regulament este elaborat în temeiul art.60 și 70, din Legea nr.202 din 10 octombrie 2017 privind activitatea băncilor (în continuare - Legea nr.202 din 10 octombrie 2017).	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	Alineatul ce precedă clauza de armonizare se va exclude, deoarece, conform art. 52 din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, dispozițiile ce servesc drept temei juridic pentru adoptarea unui act normativ se indică în clauza de emiterie a hotărârii. Concomitent, potrivit uzanțelor normative, temeiul juridic nu se dublează în anexa la hotărâre.	<u>Se acceptă</u>
5.	Prezentul regulament transpune parțial Regulamentul nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 176 din 27 iunie 2013, cu modificările ulterioare.	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	În clauza de armonizare cuvintele „cu modificările ulterioare” se vor substitui cu referința la ultimul act de modificare a Regulamentului nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, precedată de cuvintele „astfel cum a fost modificat ultima dată prin”.	<u>Se acceptă de principiu</u> Transpunerea Regulamentului nr.575/2013 se efectuează în redacția acestuia în vigoare la data de 31.12.2015. Astfel, clauza de armonizare se va completa cu următorul text „ , astfel cum a fost modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2015/62 al Comisiei din 10 octombrie 2014”.

6.	4. Termenii și expresiile utilizate în prezentul regulament au semnificația prevăzută în Legea nr.202 din 10 octombrie 2017 și în actele normative ale BNM emise în aplicarea legii menționate.	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	Subsecvent observației formulate în pct. 3 al prezentului aviz, în pct. 4 se va indica titlul Legii nr. 202 din 10 octombrie 2017, după care se va include textul „(în continuare – Legea nr. 202 din 10 octombrie 2017)”. Concomitent, semnalăm necesitatea substituirii abrevierii „BNM” cu sintagma „Băncii Naționale a Moldovei”, or în textul proiectului Regulamentului, cu excepția pct. 4, se utilizează sintagma „Banca Națională a Moldovei” la cazul respectiv.	<u>Se acceptă</u>
7.	Secțiunea 2. Definiții 5. În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții: 2) risc operațional - înseamnă riscul de pierdere care rezultă fie din utilizarea unor procese, persoane sau sisteme interne inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie din evenimente externe. Riscul operațional include și riscul legal.	BC „Mobiasbancă Groupe Societe Generale” SA	La Capitolul I Secțiunea 2. Definiții: - Definiția de risc operațional (RO) diferă de cea din Regulamentul BNM privind cadrul de administrare a activității băncii. Considerăm oportun să fie o definiție unică în toate actele normative. - Definiția de RO include riscul legal. Totodată în regulamentul BNM privind cadrul de administrare a activității băncii, include riscul de conformitate ca subcategorie a RO și a riscului TIC. Considerăm necesară definitivarea a RO și care subcategorii include: riscul de conformitate, riscul legal, riscul TIC. Comitetul Basel include în RO riscul legal.	<u>Comentariu</u> În conformitate cu prevederile pct.644 din documentul Basel „Convergența internațională de măsurare a capitalului și standardele de capital” (din iunie 2006) riscul legal include, dar nu se limitează la expunerea la amenzi, sancțiuni sau daune punitive rezultate din acțiuni de supraveghere, precum și urmare litigiilor din partea persoanelor. Astfel, riscul legal este o noțiune mai vastă decât riscul de conformitate. De menționat că, proiectul Regulamentului cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate stabilește reguli în scopul calculării cerințelor de fonduri proprii conform actelor normative ale

8.		BC „Moldova-Agroindbank”	La punctul 5 din proiect, considerăm relevant să fie utilizate definițiile deja menționate în Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncii, și anume: riscul operațional; riscul aferent tehnologiei informației și comunicațiilor (riscul TIC) – subcategorie a riscului operațional; riscul de conformitate - subcategorie a riscului operațional.	Băncii Naționale a Moldovei cu privire la fondurile proprii și cerințele de capital. Astfel, proiectul regulamentului se referă la calcularea cerințelor minime de capital conform pilonului I al principiilor Basel. Unul din scopurile Regulamentului privind cadrul de administrare a activității băncii este supravegherea adecvării capitalului (pilonul II al principiilor Basel). Astfel, regulamentul stabilește că banca trebuie să dispună de propriul mecanism de control intern care să asigure că organele de conducere sunt capabile să administreze nivelul adecvat al capitalului (pct.122 și 127) și să efectueze testările la stres pentru toate tipurile de risc semnificative la care se expune banca, inclusiv riscul operațional (pct.190). Prin urmare, banca în cazul în care este supusă riscului de conformitate și riscului TIC (subcategoriile ale riscului operațional conform pilonului II) va trebui să calculeze cerințe suplimentare de capital. Menționăm că, în Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncii este definită noțiunea respectivă, deoarece băncile din data intrării în vigoare a acestuia (01.07.2017) urmau să se conformeze prevederilor regulamentului în cauză, inclusiv în partea ce se referă la dispunerea unui cadru cuprinzător de administrare a riscului operațional. Astfel, prevederile Regulamentului privind cadrul de administrare a activității băncii vor fi ajustate în mod corespunzător. Totodată, pentru o mai bună înțelegere a riscului juridic, ultima propoziție din definiția „riscul operațional” se expune în următoarea redacție: „Riscul operațional
----	--	--------------------------	---	--

				include și riscul juridic (care cuprinde, dar nu se limitează la expunerea băncii la amenzi și alte sancțiuni sau plăți de despăgubiri, în caz de neaplicare sau aplicare defectuoasă a dispozițiilor legale sau contractuale, precum și a faptului că drepturile și obligațiile contractuale ale băncii și /sau ale contrapartidei sale nu sunt stabilite în mod corespunzător).”
9.	15. În cazul în care o bancă poate demonstra Băncii Naționale a Moldovei că, din cauza unei fuziuni, a unei achiziții sau a cedării de entități sau activități (de exemplu, achiziția unei noi activități care nu a mai fost desfășurată de către bancă), utilizarea unei medii pe trei ani pentru calcularea indicatorului relevant ar duce la o estimare distorsionată a cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional, Banca Națională a Moldovei poate permite băncii să modifice calculul într-un mod care ar lua în considerare astfel de evenimente. În aceste situații, Banca Națională a Moldovei poate, de asemenea, să solicite din proprie inițiativă unei bănci să modifice calculul.	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	La pct. 15, deși a fost preluată redacția art. 315 alineatul (3) din Regulamentul UE menționat mai sus, atenționăm că, potrivit pct. 7 lit. a) din Regulamentul privind mecanismul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1345 din 24 noiembrie 2006, în procesul de armonizare a legislației naționale cu legislația comunitară actul normativ trebuie redactat în conformitate cu cerințele tehnicii legislative naționale. Prin urmare, în conformitate cu art. 46 alin. (6) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003, recomandăm a se revede textul „din cauza unei fuziuni, a unei achiziții sau a cedării de entități sau activități”.	<u>Nu se acceptă</u> Prevederile Codului civil se aplică doar pe teritoriul Republicii Moldova. Băncile, în conformitate cu prevederile Legii nr.202 din 06.10.2017 privind activitatea bancară, își pot desfășura activitățile și pe teritoriul altor state prin intermediul sucursalelor lor. Astfel, în cazul achiziției unei noi activități de către sucursala băncii din alt stat se vor aplica prevederile legislației statului respectiv.

			Astfel, se va ține cont că, conform art. 69 alin. (1) din Codul civil „Persoana juridică se reorganizează prin fuziune (contopire și absorbție), dezmembrare (divizare și separare) sau transformare”.	
10.	18. Băncile adaptează elementele din anexa nr.1 pentru a reflecta următoarele: 1) băncile calculează indicatorul relevant înainte de deducerea oricăror provizioane și cheltuieli de exploatare. Băncile includ în cheltuielile de exploatare taxele plătite pentru externalizarea serviciilor către terți care nu sunt o întreprindere-mamă sau o filială a băncii ori o filială a întreprinderii-mamă care, de asemenea, este întreprinderea-mamă a băncii. Băncile pot utiliza cheltuielile legate de externalizarea serviciilor către terți pentru a reduce indicatorul relevant în cazul în care cheltuielile sunt generate de o întreprindere care aplică IFRS la întocmirea situațiilor financiare; 2) băncile nu utilizează următoarele elemente la calcularea indicatorului relevant: a) profituri/pierderi realizate din vânzarea de elemente care nu fac parte din portofoliul de tranzacționare (definit astfel în Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate); b) venituri extraordinare sau incidentale; c) venituri din asigurări; 3) în cazul în care diferențele din reevaluarea elementelor din portofoliul de tranzacționare sunt înregistrate în contul de profit și pierdere, băncile pot include diferențele din reevaluare în calcul.	BC „Energbank” SA	În alin.1) pct.18 din Regulament, legiuitorul stipulează că „Băncile pot utiliza cheltuielile legate de externalizarea serviciilor către terți pentru a reduce indicatorul relevant în cazul în care cheltuielile sunt generate de o întreprindere care aplică IFRS la întocmirea situațiilor financiare;”. Astfel, solicităm o explicație mai clară privind modul de confirmare a aplicării standardelor IFRS de către întreprinderi.	<u>Comentariu</u> Art.4 din Legea contabilității (nr. 113-XVI din 27.04.2007) stabilește că entitățile de interes public țin contabilitatea și întocmesc situațiile financiare conform IFRS. Totodată, și entitățile care aplică sistemul contabil în partidă dublă pot aplica IFRS. Pentru a aplica o abordare mai prudentă, considerăm oportună revizuirea acestei prevederi și specificarea dreptului băncilor de a utiliza cheltuielile legate de externalizarea serviciilor către terți pentru a reduce indicatorul relevant, în cazul în care cheltuielile sunt generate de o bancă din Republica Moldova sau din statele străine care aplică cerințe de supraveghere și reglementare prudențială cel puțin echivalente cu cele aplicate în Republica Moldova (a se vedea anexa nr.5 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate).
11.	20. Băncile calculează cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional ca medie pe trei ani a sumei cerințelor de fonduri proprii anuale pentru toate liniile de activitate menționate în anexa nr.2. Cerința de fonduri proprii anuale pentru fiecare linie de activitate este egală cu produsul dintre factorul beta corespunzător menționat în tabelul din anexa nr.2 și partea din indicatorul relevant (calculat în conformitate cu prevederile secțiunii 2 din capitolul II) încadrată pe liniile de activitate corespunzătoare.	BC „Mobiasbancă Groupe Societe Generale” SA	La Capitolul III Secțiunea 1, Subsecțiunea 1. Cerință de fonduri proprii, pct. 20 „Cerința de fonduri proprii anuale pentru fiecare linie de activitate este egală cu produsul dintre factorul beta corespunzător menționat în tabelul din anexa nr.2 și partea din indicatorul relevant (calculat în conformitate cu prevederile secțiunii	<u>Comentariu</u> Pentru calculul cerinței de fonduri proprii anuale pentru riscul operațional potrivit abordării standardizate, banca inițial urmează să calculeze separat pe fiecare linie de activitate <i>indicatorul relevant</i> care reprezintă pentru fiecare linie de activitate suma elementelor enumerate în anexa nr.1 la regulamentul cu semnul său, pozitiv sau negativ (pct.17 din proiectul

			2 din capitolul II) încadrată pe liniile de activitate corespunzătoare." Nu este clar modul de calcul al cerinței de fonduri proprii pentru RO și care parte din indicatorul relevant se are în vedere.	regulamentului). Indicatorul relevant anual pe fiecare linie de activitate înmulțit cu factorul beta corespunzător liniei de activitate respective reprezintă <i>cerința de fonduri proprii anuale pentru linia de activitate corespunzătoare</i> (propoziția a doua din pct.20). După calcularea cerințelor de fonduri proprii anuale pentru toate liniile de activitate (pentru anul precedent și doi ani anteriori anului precedent) se determină <i>cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional</i> , care reprezintă media pe trei ani a sumei cerințelor de fonduri proprii anuale pentru toate liniile de activitate (prima propoziție din pct.20).
12.	26. Băncile aplică următoarele principii la încadrarea activităților băncii: 1) băncile încadrează toate activitățile pe liniile de activitate, respectând criteriul de apartenență exclusivă a unei activități la o singură linie; 2) băncile trebuie să aloce orice activitate care nu poate fi încadrată cu ușurință pe o anumită linie, dar care reprezintă o operațiune auxiliară a unei activități deja încadrate, liniei de activitate pe care o sprijină. Dacă această activitate auxiliară susține mai multe linii de activitate, băncile utilizează un criteriu obiectiv de încadrare; 3) dacă o activitate nu poate fi încadrată pe o anumită linie de activitate, băncile utilizează linia de activitate care are ca rezultat cel mai mare procent. Pe aceeași linie de activitate vor fi încadrate și operațiunile auxiliare asociate activității în cauză;	BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca”	a) pentru excluderea tratării ambigue, este necesar de specificat dacă sintagma „procent” menționată în pct.26 subpct.3) se raportează la „factorul beta” din anexa nr.2;	<u>Se acceptă</u>
13.	4) băncile pot utiliza metode interne de calculare pentru a repartiza indicatorul relevant între liniile de activitate. Costurile care sunt generate în cadrul unei linii de activitate dar care sunt imputabile unei alte linii de activitate pot fi realocate liniei de activitate de care aparțin; 5) încadrarea activităților pe linii de activitate, în scopul determinării cerinței de fonduri proprii aferente riscului operațional, trebuie să fie în concordanță cu categoriile pe care băncile le utilizează pentru riscul de credit și riscul de piață;		b) în vederea uniformizării și a unei abordări standardizate de către sistemul bancar autohton, propunem a stabili periodicitatea „examinărilor independente (auditori externi sau subdiviziunile băncii care sunt independente față de organul executiv)” menționate la pct.26 subpct.7).	<u>Nu se acceptă</u> Periodicitatea examinări independente nu reprezintă obiectul proiectului regulamentului, ci urmează a fi reflectată în cadrul de administrare a riscurilor băncii. De menționat că băncile, ținând cont de specificul și complexitatea activității, își vor stabili de sine stătător periodicitatea evaluării care nu poate fi mai mare de 1 an.

14.	6) organul executiv, sub supravegherea consiliului băncii, poartă răspunderea pentru politica de încadrare a activităților pe linii; 7) băncile se asigură că procesul de încadrare pe linii de activitate face obiectul unei examinări independente (auditori externi sau subdiviziunile băncii care sunt independente față de organul executiv).	BC „Moldova-Agroindbank”	Solicităm asistență/ explicații cu privire la modul în care se poate realiza concordanța dintre liniile de activitate indicate în anexa nr. 2 la proiect și categoriile utilizate pentru riscul de credit și cel de piață în contextul punctului 26, subpunctul 5 din proiect.	<u>Comentariu</u> În scopul calculării valorii expunerilor la riscul de credit se utilizează mai multe clase de expuneri. Astfel, de exemplu, în cazul în care anumite expuneri sunt clasificate ca retail în scopul calculării cerințelor de fonduri proprii pentru riscul de credit elementele (specificate în anexa nr.1 la proiectul regulamentului) care constituie indicatorul relevant pentru liniile de activitate brokeraj de retail / activitate bancară de retail vor fi în concordanță cu aceste expuneri. De asemenea, elementele (specificate în anexa nr.1 la proiectul regulamentului) care constituie indicatorul relevant pentru linia de activitate „tranzacționare și vânzări” vor fi în concordanță cu titlurile de datorie și de capital pentru care se calculează cerințele de fonduri proprii pentru riscul de poziție (conform proiectului Regulamentului cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate).
15.	27. Criteriile menționate la pct.6 sunt următoarele: 1) banca deține un sistem bine formalizat de evaluare și gestionare a riscului operațional, cu responsabilități clar stabilite pentru acest sistem. Banca identifică expunerea sa la riscul operațional și monitorizează datele relevante privind riscul operațional, inclusiv date privind pierderile semnificative. Sistemul face obiectul unor examinări periodice independente efectuate de personalul propriu sau de o parte externă care are cunoștințele necesare pentru a realiza aceste examinări; 2) un sistem de evaluare a riscului operațional al băncii face parte integrantă din procesele de gestionare a riscurilor din cadrul băncii. Rezultatele evaluării riscului operațional constituie o parte integrantă a procesului de monitorizare și control al profilului de risc operațional al băncii; 3) banca implementează un sistem de raportare către organul executiv, care asigură furnizarea de rapoarte privind riscul operațional structurilor și persoanelor relevante din cadrul băncii. Banca dispune de proceduri pentru	BC „Moldova-Agroindbank”	La punctul 27 subpunctul 1) din proiect, considerăm necesar de a clarifica termenul „periodice” din sintagma „examinării periodice independente”(anual /semestrial).	<u>Nu se acceptă</u> Periodicitatea examinări independente nu reprezintă obiectul proiectului regulamentului, ci urmează a fi reflectată în cadrul de administrare a riscurilor băncii. De menționat că băncile, ținând cont de specificul și complexitatea activității, își vor stabili de sine stătător periodicitatea evaluării prin politicile interne.

	adoptarea de măsuri adecvate pe baza informațiilor incluse în rapoartele către conducere.			
16.	Secțiunea 2. Particularități pentru abordarea standardizată alternativă Subsecțiunea 1. Prevederi specifice pentru abordarea standardizată alternativă 28. Conform abordării standardizate alternative, pentru liniile de activitate „activitate bancară de retail” și „activitate bancară comercială”, băncile aplică următoarele: 1) indicatorul relevant este un indicator de venit normalizat, egal cu cuantumul nominal al creditelor și avansurilor, înmulțit cu 0,035; 2) creditele și avansurile se referă la sumele totale trase aferente portofoliilor de credit corespunzătoare. În cazul liniei de activitate „activitate bancară comercială”, băncile includ, de asemenea, titlurile din afara portofoliului de tranzacționare în cuantumul nominal al creditelor și avansurilor. Subsecțiunea 2. Condiții pentru abordarea standardizată alternativă 29. Pentru a putea utiliza abordarea standardizată alternativă, banca trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile următoare: 1) activitățile bancare de retail sau comerciale să reprezinte cel puțin 90 % din veniturile sale; 2) o parte importantă a activităților sale bancare de retail sau comerciale să fie reprezentată de acordarea de credite cu probabilitate ridicată de nerambursare; 3) utilizarea abordării standardizate alternative să ofere o bază adecvată pentru calcularea cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional.	BC „Moldova-Agroindbank”	Solicităm asistență/ detaliere privind metodologia de determinare a cerinței de capital prin aplicarea abordării standardizate alternative.	Comentariu Pentru a putea utiliza abordarea standardizată alternativă, banca trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile stipulate la pct.29. Pentru liniile de activitate „activitate bancară de retail” și „activitate bancară comercială” banca nu va calcula indicatorul relevant în baza elementelor din anexa nr.1, ci va aplica indicatorul de venit normalizat (care reprezintă cuantumul nominal al creditelor și avansurilor) înmulțit cu 0,035. Pentru celelalte linii de activitate indicatorul relevant se calculează în baza elementelor din anexa nr.1. Calcularea cerinței de fonduri proprii se va efectua în conformitate cu prevederile pct.20 din proiectul regulamentului. A se vedea pct.11 din prezenta sinteză.
17.	CAPITOLUL V. DISPOZIȚII FINALE 52. Băncile care intenționează să calculeze din XX.XX.20XX cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional conform abordării standardizate /standardizate alternative vor calcula cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional conform abordării de bază până la XX.XX.20XX. 53. Pentru notificarea utilizării abordării standardizate /obținerea aprobării prealabile a utilizării abordării standardizate alternative băncile indicate la pct.52 vor întreprinde acțiunile stabilite în secțiunea 1 /secțiunea 2 din capitolul IV din prezentul regulament.	BC „Moldova-Agroindbank”	În contextul proiectului Regulamentului cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate nu este specificat clar care abordare este obligatorie pentru a fi aplicată de către băncile comerciale la calcularea cerințelor de fonduri proprii aferente riscului operațional.	Se acceptă Capitolul V se expune în următoarea redacție: „52. Băncile vor calcula cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional conform abordării de bază cel puțin în decurs de un an de la data intrării în vigoare a prezentului regulament. 53. Băncile care intenționează să calculeze cerința de fonduri proprii pentru riscul

				operațional conform abordării standardizate /standardizate alternative după expirarea termenului indicat la pct.52 vor notifica utilizarea abordării standardizate /obține aprobarea prealabilă a utilizării abordării standardizate alternative în conformitate cu secțiunea 1 /secțiunea 2 din capitolul IV din prezentul regulament.”
18.	Anexa nr.1 Anexa nr.2 Anexa nr.3 Anexa nr.4	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	Parafele anexelor la proiectul regulamentului se vor completa cu cuvintele „la Regulamentul privind tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate”.	<u>Se acceptă</u>
19.	Anexa nr.1 Elemente care constituie indicatorul relevant 1 Venituri din dobânzi și venituri asimilate 2 Cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli asimilate 3 Venituri din acțiuni și alte titluri cu randament fix/variabil 4 Venituri din comisioane/taxe 5 Cheltuieli cu comisioane/taxe 6 Profit net sau pierdere netă din operațiuni financiare 7 Alte venituri din exploatare Elemente care constituie indicatorul relevant se preiau din situația financiară FIN - 2 „Contul de profit sau pierdere” din Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor (aprobată prin	BC „Energbank” SA	La anexa nr. 1 considerăm oportun de a concretiza pozițiile din situația financiară FIN - 2 „Contul de profit sau pierdere” pentru fiecare din elementele enumerate care constituie indicatorul relevant.	<u>Comentariu</u> Băncile, în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr.113 din 27.04.2007, aplică Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), bazate pe categoriile contabile ale contului de profit și pierdere al băncilor. Aplicarea de către băncile din RM a IFRS presupune că acestea cunosc elementele din FIN 2 „Contul de profit sau pierdere” și contabilitatea analitică a băncii, care urmează a fi incluse în calculul indicatorului relevant.
20.	HCA al BNM nr.292 din 15.12.2011, cu modificările și completările ulterioare) și după caz, Instrucțiunea privind situațiile financiare consolidate FINREP, aplicabile băncilor (aprobată prin HCA al BNM nr.133 din 11.07.2013), precum și din contabilitatea analitică a băncii.	BC „Moldova- Agroindbank”	La Anexa nr.1 din proiect, considerăm oportun să fie elaborat un model de cerere de notificare/cerere de aprobare menționate în contextul Capitolului IV din proiect.	<u>Nu se acceptă</u> Anexa nr.1 reprezintă „Elemente care constituie indicatorul relevant”. Astfel, din punct de vedere redacțional propunerea băncii nu poate fi acceptată. Referitor la elaborarea unor modele de cereri de notificare /cereri de aprobare, menționăm că cererile respective vor fi prezentate în formă liberă, indicându-se care

				abordare va fi utilizată de către bancă pentru determinarea cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional cu precizarea datei de la care se dorește trecerea la utilizarea abordării respective. De asemenea, în cerere se va indica persoana responsabilă a băncii cu menținerea relației cu Banca Națională a Moldovei și înlocuitorul acesteia.
21.		Ministerul Justiției al Republicii Moldova	Elementele care constituie indicatorul relevant se vor numerota cu cifre arabe, punându-se punct după cifra de numerotare (a se vedea art. 56 alin. (5) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003).	Se acceptă
22.		Ministerul Justiției al Republicii Moldova	Hotărârile Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, la care se face referire, se vor indica fără utilizarea abrevierilor.	Se acceptă
23.	Anexa nr.2 Liniile de activitate		BC „Moldova-Agroindbank”	
	Linie de activitate	Listă de activități	Procent (factor beta)	
	Finanțe corporatiste	Subscriere de instrumente financiare sau plasament de instrumente financiare în baza unui angajament ferm Servicii legate de operațiunile de subscriere Acordarea de consultanță în domeniul	18 %	Nu se acceptă Liniile de activitate reprezintă un standard care permite încadrarea anumitor activități pe liniile specificate. Standardul respectiv este transpus din cadrul de reglementare european (Regulamentul 575/2013). Piața financiară a Republicii Moldova este în continuă dezvoltare, fapt care nu exclude că în viitorul apropiat băncile din RM ar putea presta servicii care în prezent nu le oferă clienților. De asemenea, în sistemul bancar există filiale ale băncilor străine care ar putea presta servicii noi pe piața financiară din Republica Moldova.

24.		investițiilor Acordarea de consultanță cu privire la structura capitalului, strategia de afaceri și aspectele conexe, precum și consultanță și servicii cu privire la fuziunile și achizițiile de societăți Servicii de cercetare privind investițiile, analize financiare și alte forme de consiliere generală referitoare la tranzacțiile cu instrumente financiare		Ministerul Justiției al Republicii Moldova	La anexa nr. 2, tabelul ce reglementează liniile de activitate se va completa cu numărul pozițiilor. Semnalăm că nerespectarea normelor de tehnică legislativă privind numerotarea elementelor de structură ale actelor normative face dificilă formularea ulterioară a dispozițiilor de modificare sau completare a actului de bază.	<u>Se acceptă</u>
-----	--	--	--	--	--	---------------------------------

	Tranzacționare și vânzări	Tranzacționare pe cont propriu Intermedieri pe piețele interbancare Preluare și transmitere de ordine privind unul sau mai multe instrumente financiare Executare de ordine pentru contul clienților Plasament de instrumente financiare fără angajament ferm Administrare a unui sistem multilateral de tranzacționare	18 %			
	Brokeraj de retail (Activități cu persoane fizice sau IMM-uri care îndeplinesc criteriile prevăzute la capitolul III secțiunea 10 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate pentru clasa expunerilor de tip retail)	Preluare și transmitere de ordine privind unul sau mai multe instrumente financiare Executare de ordine pentru contul clienților Plasament de instrumente financiare fără angajament ferm	12 %			
	Activitate bancară comercială	Atragere de depozite și alte fonduri rambursabile Acordarea de credite Leasing financiar Emitere de garanții și asumare de angajamente	15 %			
	Activitate bancară de	Atragere de depozite și alte fonduri	12 %			

	retail (Activități cu persoane fizice sau IMM-uri care îndeplinesc criteriile prevăzute la capitolul III secțiunea 10 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate pentru clasa expunerilor de tip retail)	rambursabile Acordarea de credite Leasing financiar Emitere de garanții și asumare de angajamente				
	Plăți și decontări	Servicii de transfer de fonduri Emitere și administrare de mijloace de plată	18 %			
	Servicii de agent	Păstrarea și administrarea de instrumente financiare pentru contul clienților, inclusiv custodia și servicii conexe cum ar fi administrarea mijloacelor bănești sau a garanțiilor reale	15 %			
	Administrarea activelor	Administrare de portofolii Administrare a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare Alte forme de administrare a activelor	12 %			
25.	Anexa nr.4			Ministerul Justiției al Republicii	La anexa nr. 4, reglementările ce derivă din primul alineat se vor	<u>Se acceptă</u>

	Aspecte ce trebuie avute în vedere de către bănci în cadrul autoevaluării la trecerea la abordarea standardizată /abordarea standardizată alternativă Autoevaluarea va avea în vedere: 1. definiția stabilită pe plan intern pentru riscul operațional, precum și aprecierea conformității acesteia cu definiția de la pct.5 subpct.2) din prezentul regulament. 2. politicile și criteriile stabilite de bancă în vederea încadrării activităților pe cele 8 linii prevăzute în anexa nr.2 la prezentul regulament, cu accent pe gradul de conformitate al acestora cu pct.25 și principiile redată în pct.26 din prezentul regulament. 3. politicile și criteriile stabilite de bancă în vederea determinării indicatorilor relevanți pentru cele 8 linii de activitate prevăzute în anexa nr.2 din prezentul regulament, cu accent pe gradul de conformitate al acestora cu principiile redată în pct.26 la prezentul regulament. De asemenea, se va menționa care este abordarea băncii cu privire la supunerea procesului de alocare a indicatorului relevant pe linii de activitate unei examinării independente, astfel cum este prevăzut în subpct.7) din pct.26 la prezentul regulament. 4. adecvarea sistemului de evaluare și administrare a riscului operațional al băncii, cu responsabilități clare și bine definite, cu accent pe gradul de conformitate cu criteriile specifice pentru abordarea standardizată prevăzute la pct.27 din prezentul regulament - în ceea ce privește cerințele specifice calitative pentru abordarea standardizată.	Moldova	numerota cu cifre arabe și o paranteză, în conformitate cu art. 56 alin. (6) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003.	
			<u>Nu au obiecții și propuneri:</u> 1. BC „Victoriabank” SA 2. Banca Comercială Română Chișinău S.A. 3. BC „ProCreditBank” SA 4. BC „Comertbank” SA	<u>Nu au prezentat avize:</u> 1. BC „Fincombank” SA 2. BC „Eurocreditbank” SA